

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια (Sutta Piṭaka -
Aṭṭhakathā)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Σχόλια (1. Dīgha
Nikāya - Aṭṭhakathā)

1. Σχόλια για το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής
(1. Sīlakkhandhavaggaṭṭhakathā)

8. Σχόλια για τη μεγάλη ομιλία για τον βρυχηθμό του λέοντος
(8. Mahāsīhanādasuttavaṇṇanā)

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Σχόλια

1. Σχόλια για το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής

8. Mahāsīhanādasuttavaṇṇanā

Acelakassapavattuvāṇṇanā

381. Evaṃ me sutāṃ...pe... uruññāyaṃ viharatīti mahāsīhanādasuttaṃ. Tatrāyaṃ apubbapadavaṇṇanā. Uruññāyanti uruññāti tassa raṭṭhassapī nagarassapī etadeva nāmaṃ, bhagavā uruññānagaraṃ upanissāya viharati. Kaṇṇakatthale migadāyeti tassa nagarassa avidūre kaṇṇakatthalāya nāma eko ramaṇīyo bhūmibhāgo atthi. So migānaṃ abhayatthāya dinnatā “migadāyo”ti vuccati, tasmīṃ kaṇṇakatthale migadāye. Aceloti naggaparibbājako. Kassapotī tassa nāmaṃ. Tapassinti tapanissitakaṃ. Lūkhājīvinti acelakamuttācārādivasena lūkho ājīvo assāti lūkhājīvī, taṃ lūkhājīvīṃ. Upakkosati upaṇḍeti. Upavadati hīleti vambheti. Dhammassa ca anudhammaṃ byākarontīti bhotā gotamena vuttakāraṇassa anukāraṇaṃ kathenti. Sahadhammiko vādānuvādōti parehi vuttakāraṇena sakāraṇo hutvā tumhākaṃ vādo vā anuvādo vā viññūhi garahitabbaṃ, kāraṇaṃ koci appamattakopi kiṃ na āgacchati. Idaṃ vuttaṃ hoti, “kiṃ sabbākārenapi tava vāde gārayhaṃ kāraṇaṃ natthī”ti. Anabbhakkhātukāmāti na abhūtena vattukāmā.

382. Ekaccaṃ tapassī lūkhājīvintiādīsu idhekacco acelakapabbajjāditapanissitattā tapassī “lūkhena jīvitaṃ kappessāmī”ti tiṇagomayādibhakkhanādīhi nānappakārehi attānaṃ kilameti, appapuññatāya ca sukhena jīvitavuttimeva na labhati, so tīṇi duccharitāni pūretvā niraye nibbattati.

Aparo tādisaṃ tapanissitopi puññavā hoti, labhati lābhasakkāraṃ. So “na dāni mayā sadiso atthī”ti attānaṃ ucce ṭhāne sambhāvetvā “bhiyyosomattāya lābhaṃ uppādessāmī”ti anesanaṃ pahāya tīṇi duccharitāni pūretvā niraye nibbattati. Ime dve sandhāya paṭhamanayo vutto.

Aparo tapanissitako lūkhājīvī appapuñño hoti, na labhati sukhena jīvitavuttiṃ. So “mayhaṃ pubbepi akatapuññatāya sukhajīvikā nuppajjati, handadāni puññāni karomī”ti tīṇi duccharitāni pūretvā sagge nibbattati.

Aparo lūkhājīvī puññavā hoti, labhati sukhena jīvitavuttiṃ. So - “mayhaṃ pubbepi katapuññatāya sukhajīvikā uppajjati”ti cintetvā anesanaṃ pahāya tīṇi duccharitāni pūretvā sagge nibbattati. Ime dve sandhāya dutiyanayo vutto.

Eko pana tapassī appadukkhavihārī hoti bāhirakācārayutto tāpaso vā channaparibbājako vā, appapuññatāya ca manāpe paccaye na labhati. So anesanaṃ pahāya tīṇi duccharitāni pūretvā attānaṃ sukhe ṭhapetvā niraye nibbattati.

Aparo puññavā hoti, so - “na dāni mayā sadiso atthī”ti mānaṃ uppādetvā anesanaṃ pahāya tīṇi duccharitāni pūretvā niraye nibbattati. Ime dve sandhāya tatiyanayo vutto.

Aparo pana appadukkhavīhārī appapuñño hoti, so - “aham pubbepi akatapuññatāya sukhena jīvikaṃ na labhāmī”ti tīṇi sucaritāni pūretvā sagge nibbattati.

Aparo puññavā hoti, so - “pubbepāham katapuññatāya sukhaṃ labhāmi, idāni puññāni karissāmī”ti tīṇi sucaritāni pūretvā sagge nibbattati. Ime dve sandhāya catutthanayo vutto. Idam tittiyavasena āgataṃ, sāsanepi pana labbhati.

Ekacco hi dhutaṅgasamādānavasena lūkhājīvī hoti, appapuññatāya vā sakalampi gāmaṃ vicarivā udarapūraṃ na labhati. So - “paccaye uppādessāmī”ti vejjakammādivasena vā anesanaṃ katvā, arahattaṃ vā paṭijānitvā, tīṇi vā kuhanavatthūni paṭisevitvā niraye nibbattati.

Aparo ca tādisova puññavā hoti. So tāya puññasampattiyā mānaṃ janayitvā uppannaṃ lābhaṃ thāvaraṃ kattukāmo anesanasena tīṇi duccharitāni pūretvā niraye uppajjati.

Aparo samādinadhutaṅgo appapuñño hoti, na labhati sukhena jīvitavuttiṃ. So - “pubbepāham akatapuññatāya kiñci na labhāmi, sace idāni anesanaṃ karissam, āyatimpi dullabhasukho bhavissāmī”ti tīṇi sucaritāni pūretvā arahattaṃ pattuṃ asakkonto sagge nibbattati.

Aparo puññavā hoti, so - “pubbepāham katapuññatāya etarahi sukhito, idāni puññaṃ karissāmī”ti anesanaṃ pahāya tīṇi sucaritāni pūretvā arahattaṃ pattuṃ asakkonto sagge nibbattati.

383. Āgatiñcāti - “asukaṭṭhānato nāma ime āgatā”ti evaṃ āgatiñca. Gatiñcāti idāni gantabbaṭṭhānañca. Cutiñcāti tato cavanañca. Upapattiñcāti tato cutānaṃ puna upapattiñca. Kiṃ sabbam tapaṃ garahissāmīti - “kena kāraṇena garahissāmi, garahitabbameva hi mayaṃ garahāma, paṣaṃsitabbaṃ paṣaṃsāma, na bhaṇḍikaṃ karonto mahārajako viya dhotañca adhotañca ekato karomā”ti dasseti. Idāni tamatthaṃ pakāsento - “santi kassapa eke samaṇabrāhmaṇā”tiādimāha.

384. Yaṃ te ekaccanti pañcavidhaṃ sīlaṃ, tañhi loke na koci “na sādhu”ti vadati. Puna yaṃ te ekaccanti pañcavidhaṃ veraṃ, taṃ na koci “sādhu”ti vadati. Puna yaṃ te ekaccanti pañcadvāre asaṃvaram, te kira - “cakkhu nāma na nirundhitabbaṃ, cakkhunā manāpaṃ rūpaṃ daṭṭhabba”nti vadanti, esa nayo sotādisu. Puna yaṃ te ekaccanti pañcadvāre saṃvaram.

Evaṃ paresaṃ vādena saha attano vādassa samānāsamānataṃ dassetvā idāni attano vādena saha paresaṃ vādassa samānāsamānataṃ dassento “yaṃ maya”ntiādimāha. Tatrāpi pañcasīlādivaseneva attho veditabbo.

Samanuyuñjāpanakathāvaṇṇanā

385. Samanuyuñjantanti samanuyuñjantu, ettha ca laddhiṃ pucchanto samanuyuñjati nāma, kāraṇaṃ pucchanto samanugāhati nāma, ubhayaṃ pucchanto samanubhāsati nāma. Satthārā vā satthāranti satthārā vā saddhiṃ satthāraṃ upasaṃharitvā - “kiṃ te satthā te dhamme sabbaso pahāya vattati, udāhu samaṇo gotamo”ti. Dutiyapadehi ese va nayo.

Idāni tamatthaṃ yojetvā dassento - “ye imesaṃ bhavata”ntiādimāha. Tattha akusalā akusalasaṅkhātāti akusalā ceva “akusalā”ti ca saṅkhātā ñātā koṭṭhāsaṃ vā katvā ṭhapitāti attho. Esa nayo sabbapadesu. Api cettha sāvajjāti sadosā. Na alamariyāti

niddosaṭṭhena ariyā bhavitum nālaṃ asaṃmatthā.

386-392. Yaṃ viññū samanuyuñjantāti yena viññū amhe ca aññe ca pucchantā evaṃ vadeyyum, taṃ ṭhānaṃ vijjati, atthi taṃ kāraṇanti attho. Yaṃ vā pana bhonto pare gaṇācariyāti pare pana bhonto gaṇācariyā yaṃ vā taṃ vā appamattakaṃ pahāya vattantīti attho. Amheva tattha yebhuyyena paṣaṃseyyunti idaṃ bhagavā satthārā satthāraṃ samanuyuñjanepi āha - saṅghena saṃghaṃ samanuyuñjanepi. Kasmā? Saṅghapaṣaṃsāyapi satthuyeva paṣaṃsāsiddhito. Paṣīdamānāpi hi buddhasampattiyā saṅghe, saṅghasampattiyā ca buddhe paṣīdanti, tathā hi bhagavato sarīrasampattiṃ disvā, dhammadeśanaṃ vā sutvā bhavanti vattāro - “lābhā vata bho sāvakaṇaṃ ye evarūpassa satthu santikāvacarā”ti, evaṃ buddhasampattiyā saṅghe paṣīdanti. Bhikkhūnaṃ paṇācāragocaraṃ abhikkamaṇaṃ paṭikkamādīni ca disvā bhavanti vattāro - “santikāvacarānaṃ vata bho sāvakaṇaṃ ayaṇca upasaṃmaguṇo satthu kīva rūpo bhavissatī”ti, evaṃ saṅghasampattiyā buddhe paṣīdanti. Iti yā satthupaṣaṃsā, sā saṅghassa. Yā saṅghassa paṣaṃsā, sā satthūti saṅghapaṣaṃsāyapi satthuyeva paṣaṃsāsiddhito bhagavā dvīsupi nāyesu - “amheva tattha yebhuyyena paṣaṃseyyu”nti āha. Samaṇo gotamo ime dhamme anavasesaṃ pahāya vattati, yaṃ vā pana bhonto pare gaṇācariyātiādisupi panettha ayamadhippāyo - sampattasamādānasetughātavasena hi tisso viratiyo. Tāsu sampattasamādāna viratimattameva aññesaṃ hoti, setughātavirati pana sabbena sabbaṃ natthi. Pañcasu pana tādāṅgavikkhambhanasamucchadapaṭipassaddhinissaraṇappahānesu aṭṭhasamāpattivāsena ceva vipassanāmettāvasena ca tādāṅgavikkhambhanappahānamattameva aññesaṃ hoti. Itarāni tīṇi pahānāni sabbena sabbaṃ natthi. Tathā sīlasaṃvaro, khantisaṃvaro, ñāṇasaṃvaro, satisaṃvaro, vīriyasaṃvaroti pañca saṃvarā, tesu pañcasīlamattameva adhivāsanakhammatimeva ca aññesaṃ hoti, sesaṃ sabbena sabbaṃ natthi.

Pañca kho panime uposathuddesā, tesu pañcasīlamattameva aññesaṃ hoti. Pātimokkhasaṃvarasīlaṃ sabbena sabbaṃ natthi. Iti akusalappahāne ca kusalasamādāne ca, tīsu virātīsu, pañcasu pahānesu, pañcasu saṃvaresu, pañcasu uddesesu, - “ahameva ca mayhaṇca sāvakaṇaṃ loka paññāyati, mayā hi sadiso satthā nāma, mayhaṃ sāvakaṇaṃ sadiso saṅgho nāma natthī”ti bhagavā sīhanādaṃ nadati.

Ariyaatṭhaṅgikamaggavaṇṇanā

393. Evaṃ sīhanādaṃ naditvā tassa sīhanādassa aviparītabhāvābodhanatthaṃ - “atthi, kassapa, maggo”tiādimāha. Tattha maggoti lokuttaramaggo. Paṭipadāti pubbabhāgaṭipadā. Kālavādītiādinī brahmajāle vaṇṇitāni. Idāni taṃ duvidhaṃ maggaṇca paṭipadaṇca ekato katvā dassento - “ayameva ariyo”tiādimāha. Idaṃ pana sutvā acelo cintesi - “samaṇo gotamo mayhaṃyeva maggo ca paṭipadā ca atthi, aññesaṃ natthīti maññati, handassāhaṃ amhākampi maggaṃ kathemi”ti. Tato acelakapaṭipadaṃ katesi. Tenāha - “evaṃ vutte acelo kassapo bhagavantaṃ etadavoca...pe... udakorohanānuyogamanuyutto viharatī”ti.

Tapopakkamakathāvaṇṇanā

394. Tattha tapopakkamāti tapārambhā, tapakammānīti attho. Sāmaññaṇaṃ khatāti samaṇakammasaṃkhatā. Brahmaññaṇaṃ khatāti brāhmaṇakammasaṃkhatā. Acelakoti niccolo, naggoti attho. Muttācāroti visaṭṭhācāro, uccārakammādisu

lokiyakulaputtācārena virahito t̥hitakova uccāraṃ karoti, passāvaṃ karoti, khādati, bhuñjati ca. Hatthāpalekhanoti hatthe piṇḍamhi t̥hite jivhāya hatthaṃ apalikhati, uccāraṃ vā katvā hatthasmiññeva daṇḍakasaññī hutvā hatthena apalikhati.

“Bhikkhāgahaṇatthaṃ ehi, bhante”ti vutto na etīti na ehibhaddantiko. “Tena hi tiṭṭha, bhante”ti vuttopi na tiṭṭhatīti natiṭṭhabhaddantiko. Tadubhayampi kira so - “etassa vacanaṃ kataṃ bhavissati”ti na karoti. Abhihaṇanti puretaraṃ gahetvā āhaṭaṃ bhikkhaṃ, uddissakatanti “imaṃ tumhe uddissa kata”nti evaṃ ārocitaṃ bhikkhaṃ. Na nimantananti “asukaṃ nāma kulaṃ vā vīthiṃ vā gāmaṃ vā paviseyyāthā”ti evaṃ nimantitabhikkhampi na sādīyati, na gaṇhati. Na kumbhimukhāti kumbhito uddharitvā diyyamānaṃ bhikkhaṃ na gaṇhati. Na kaḷopimukhāti kaḷopīti ukkhali vā pacchi vā, tatopi na gaṇhati. Kasmā? Kumbhikaḷopiyo maṃ nissāya kaṭacchunā pahāraṃ labhantīti. Na eḷakamantaranti ummāraṃ antaraṃ katvā diyyamānaṃ na gaṇhati. Kasmā? “Ayaṃ maṃ nissāya antarakaraṇaṃ labhati”ti. Daṇḍamusalesupi eseṇa nayo.

Dvinnanti dvīsu bhuñjamānesu ekasmiṃ uttāya dente na gaṇhati. Kasmā? “Ekassa kabaḷantarāyo hotī”ti. Na gabbhiniyātiādīsu pana “gabbhiniyā kucchiyaṃ dāraḷo kilamati. Pāyantiyā dāraḷassa khīrantarāyo hoti, purisantaragatāya ratiantarāyo hotī”ti na gaṇhati. Saṃkittīsūti saṃkittetvā katabhattesu, dubbhikkhasamaye kira acelakasāvakā acelakānaṃ atthāya tato tato taṇḍulādīni samādapetvā bhattaṃ pacanti. Ukkatṭho acelako tatopi na paṭiggaṇhati. Na yattha sāti yattha sunakho - “piṇḍaṃ labhissāmī”ti upaṭṭhito hoti, tattha tassa adatvā āhaṭaṃ na gaṇhati. Kasmā? Etassa piṇḍantarāyo hotīti. Saṇḍasaṇḍacārīnīti samūhasamūhacārīnī, sace hi acelakaṃ disvā - “imassa bhikkhaṃ dassāmā”ti manussā bhattagehaṃ pavisanti, tesu ca pavisantesu kaḷopimukhādīsu nilīnā makkhikā uppatitvā saṇḍasaṇḍā caranti, tato āhaṭaṃ bhikkhaṃ na gaṇhati. Kasmā? Maṃ nissāya makkhikānaṃ gocarantarāyo jātoti.

Thusodakanti sabbasassasambhārehi kataṃ sovīraḷaṃ. Ettha ca surāpānameva sāvajjaṃ, ayaṃ pana sabbesupi sāvajjasaññī. Ekāgārikoti yo ekasmiṃyeṇa gehe bhikkhaṃ labhitvā nivattati. Ekālopikoti yo ekeneṇa āloṇa yāpeti. Dvāgārikādīsipi eseṇa nayo. Ekissāpi dattiyāti ekāya dattiyā. Datti nāma ekā khuddakapāti hoti, yattha aggabhikkhaṃ pakkipitvā t̥hapenti. Ekāhikanti ekadivasantarikaṃ. Addhamāsikanti addhamāsantarikaṃ. Pariyāyabhattabhojananti vārabhattabhojanaṃ, ekāhavāreṇa dvīhavāreṇa sattāhavāreṇa aḍḍhamāsavārenāti evaṃ divasavāreṇa āgatabhattabhojanaṃ.

395. Sākabhakkhoti allasākabhakkho. Sāmākabhakkhoti sāmākataṇḍulabhakkho. Nīvārādīsu nīvāro nāma araññe sayamjātā vīhijāti. Daddulanti cammakārehi cammaṃ likhitvā chaḍḍitakasaṭaṃ. Haṭaṃ vuccati silesopi sevālopi. Kaṇanti kuṇḍakaṃ. Ācāmoti bhattaukkhalikāya laggo jhāmakaodano, taṃ chaḍḍitaṭṭhānatova gahetvā khādati, “odanakañjiya”ntipi vadanti. Piññākādayo pākāṭā eva. Pavattaphalabhojīti patitaphalabhojī.

396. Sāñānīti sāṇavākacoḷāni. Masāñānīti missakacoḷāni. Chavadussānīti matasarīrato chaḍḍitavatthāni, erakatiṇādīni vā ganthetvā katanivāsanāni. Paṃsukūlānīti pathaviyaṃ chaḍḍitanantakāni. Tirīṭānīti rukkhatacavatthāni. Ajinanti ajinamigacammaṃ. Ajinakkhipanti tadeva majjhe phālitaḷaṃ. Kusacīranti kusatiṇāni ganthetvā katacīraṃ. Vākacīraphalakacīresupi eseṇa nayo. Kesakambalanti manussakesehi katakambalaṃ. Yaṃ sandhāya vuttaṃ -

“Seyyathāpi bhikkhave, yāni kānici tantāvutāni vatthāni, kesakambalo tesam paṭikiṭṭho akkhāyati. Kesakambalo, bhikkhave, sīte sīto, uṇhe uṇho appaggho ca dubbaṇṇo ca duggandho dukkhasamphasso”ti.

Vāḷakambalanti assavālehi katakambalam. Ulūkapakkhikanti ulūkapakkhāni ganthetvā katanivāsanaṃ. Ukkuṭikappadhānamanuyuttoti ukkuṭikavīriyaṃ anuyutto, gacchantopi ukkuṭikova hutvā uppativā uppativā gacchati. Kaṇṭakāpassayikoti ayakāṇṭake vā pakatikaṇṭake vā bhūmiyaṃ koṭṭetvā tattha cammaṃ attharivā ṭhānacaṅkamādīni karoti. Seyyanti sayantopi tattheva seyyaṃ kappeti. Phalakaseyyanti rukkhaphalake seyyaṃ. Thaṇḍilaseyyanti thaṇḍile ucce bhūmiṭhāne seyyaṃ. Ekapassayikoti ekapasseneva sayati. Rajojalladharoti sarīraṃ telena makkhivā rajutṭhānaṭṭhāne tiṭṭhati, athassa sarīre rajojallaṃ laggati, taṃ dhāreti. Yathāsanthatikoti laddhaṃ āsanaṃ akopetvā yadeva labhati, tattheva nisīdanasīlo. Vekaṭikoti vikaṭakhādanasīlo. Vikaṭanti gūthaṃ vuccati. Apānakoti paṭikkhittasītudakapāno. Sāyaṃ tatiyamassāti sāyatatiyakaṃ. Pāto, majjhanhike, sāyanti divasassa tikkhattuṃ pāpaṃ pavāhessāmīti udakorohanānuyogaṃ anuyutto viharatīti.

Tapopakkamanirattakataṇṇanā

397. Atha bhagavā sīlasampadādīhi vinā tesam tapopakkamānaṃ nirattakataṃ dassento - “acelako cepi kassapa hotī”tiādimāha. Tattha ārakā vāti dūreyeva. Averanti dosaveravirahitaṃ. Abyāpajjanti domanassabyāpajjarahitaṃ.

398. Dukkaraṃ, bho gotamāti idaṃ kassapo “mayaṃ pubbe ettakamattaṃ sāmāññaṃ brahmaññaṃ vicarāma, tumhe pana aññaṃyeva sāmāññaṃ brahmaññaṃ vadathā”ti dīpento āha. Pakati kho esāti pakatikathā esā. Imāya ca, kassapa, mattāyāti “kassapa yadi iminā pamāṇena evaṃ parittakena paṭipattikkamena sāmāññaṃ vā brahmaññaṃ vā dukkaraṃ sudukkaraṃ nāma abhaviṣṣa, tato netam abhaviṣṣa kallaṃ vacanāya dukkaraṃ sāmāñña”nti ayamettha padasambandhena saddhiṃ attho. Etena nayena sabbattha padasambandho veditabbo.

399. Dujjānoti idampi so “mayaṃ pubbe ettakena samaṇo vā brāhmaṇo vā hotīti vicarāma, tumhe pana aññathā vadathā”ti idaṃ sandhāyāha. Athassa bhagavā taṃ pakativādaṃ paṭikkhipivā sabhāvatova dujjānabhāvaṃ āvikaronto punapi - “pakati kho”tiādimāha. Tatrāpi vuttanayeneva padasambandhaṃ katvā attho veditabbo.

Sīlasamādhipaññasampadāvaṇṇanā

400-401. Katamā pana sā, bho gotamāti kasmā pucchati. Ayaṃ kira paṇḍito bhagavato kathentasseva kathaṃ uggahesi, atha attano paṭipattiyā nirattakataṃ veditvā samaṇo gotamo - “tassa ‘cāyaṃ sīlasampadā, cittasampadā, paññasampadā abhāvitā hoti asacchikatā, atha kho so ārakāva sāmāñña”tiādimāha. Handa dāni naṃ tā sampattiyo pucchāmī”ti sīlasampadādivijānanatthaṃ pucchati. Athassa bhagavā buddhuppādaṃ dassetvā tantidhammaṃ kathento tā sampattiyo dassetuṃ - “idha kassapā”tiādimāha. Imāya ca kassapa sīlasampadāyāti idaṃ arahattaphalameva sandhāya vuttaṃ. Arahattaphalapariyosānañhi bhagavato sāsanaṃ. Tasmā arahattaphalasampayuttāhi sīlacittapaññasampadāhi añña uttaritarā vā paṇītarā vā sīlādisampadā natthīti āha.

Sīhanādakathāvaṇṇanā

402. Evañca pana vatvā idāni anuttaraṃ mahāsīhanādaṃ nadanto - “santi kassapa eke samaṇabrāhmaṇā”tiādimāha. Tattha ariyanti nirupakkilesaṃ paramavisuddhaṃ. Paramanti uttamaṃ, pañcasīlāni hiādiṃ katvā yāva pātimokkhasaṃvarasīlā sīlameva, lokuttaramaggaphalasampayuttaṃ pana paramasīlaṃ nāma. Nāhaṃ tatthāti tattha sīlepi paramasīlepi ahaṃ attano samasamaṃ mama sīlasamena sīlena mayā samaṃ puggalaṃ na passāmīti attho. Ahameva tattha bhiyyoti ahameva tasmīṃ sīle uttamo. Katamasmiṃ? Yadidaṃ adhisīlanti yaṃ etaṃ uttamaṃ sīlanti attho. Iti imaṃ paṭhamam sīhanādaṃ nadati.

Tapojigucchavādāti ye tapojigucchaṃ vadanti. Tattha tapatīti tapo, kilesasantāpakavīriyassetam nāmaṃ, tadeva te kilese jigucchatīti jigucchā. Ariyā paramāti ettha niddosattā ariyā, aṭṭhaārambhavatthuvasenapi uppannā vipassanāvīriyasaṅkhātā tapojigucchā tapojigucchāva, maggaphalasampayuttā paramā nāma. Adhijegucchanti idha jigucchabhāvo jegucchaṃ, uttamaṃ jegucchaṃ adhijegucchaṃ, tasmā yadidaṃ adhijegucchaṃ, tattha ahameva bhiyyoti evamettha attho daṭṭhabbo. Paññādhikārepi kammassakatāpaññā ca vipassanāpaññā ca paññā nāma, maggaphalasampayuttā paramā paññā nāma. Adhipaññanti ettha liṅgavipallāso veditabbo, ayaṃ panetthatto - yāyaṃ adhipaññā nāma ahameva tattha bhiyyoti vimuttādhikāre tadaṅgavikkhambhanavimuttiyo vimutti nāma, samucchedapaṭipassaddhinissaraṇavimuttiyo pana paramā vimuttīti veditabbā. Idhāpi ca yadidaṃ adhivimuttīti yā ayaṃ adhivimutti, ahameva tattha bhiyyoti attho.

403. Suññāgāreti suññe ghare, ekakova nisīditvāti adhippāyo. Parisāsu cāti aṭṭhasu parisāsu. Vuttampi cetam -

“Cattārimāni, sārīputta, tathāgatassa vesārajjāni. Yehi vesārajjehi samannāgato tathāgato āsabhaṃ tṭhānaṃ paṭijānāti, parisāsu sīhanādaṃ nadatī”ti suttaṃ vitthāretabbaṃ.

Pañhañca naṃ pucchantīti paṇḍitā devamanussā naṃ pañhaṃ abhisāṅkharitvā pucchanti. Byākarotīti taṅkhaṇaṇṇeva vissajjesi. Cittaṃ ārādhentīti pañhāvissajjanena mahājanassa cittaṃ paritosetiyeva. No ca kho sotabbaṃ maññantīti cittaṃ ārādhentvā kathentassapissa vacanaṃ pare sotabbaṃ na maññantīti, evañca vadeyyunti attho. Sotabbañcassa maññantīti devāpi manussāpi mahanteneva ussāhena sotabbaṃ maññanti. Pasīdantīti supasannā kallacittā muducittā honti. Pasannākāraṃ karontīti na muddhappasannāva honti, paṇītāni cīvarādīni veḷuvanavīhārādayo ca mahāvīhāre pariccajantā pasannākāraṃ karonti. Tathattāyāti yaṃ so dhammaṃ deseti tathā bhāvāya, dhammānudhammapaṭipattipūraṇatthāya paṭipajjantīti attho. Tathattāya ca paṭipajjantīti tathabhāvāya paṭipajjanti, tassa hi bhagavato dhammaṃ sutvā keci saraṇesu keci pañcasu sīlesu paṭiṭṭhahanti, apare nikkhamitvā pabbajanti. Paṭipannā ca ārādhentīti tañca pana paṭipadaṃ paṭipannā pūretuṃ sakkonti, sabbākārena pana pūrenti, paṭipattipūraṇena tassa bhoto gotamassa cittaṃ ārādhentīti vattabbā.

Imasmīṃ panokāse tṭhatvā sīhanādā samodhānetabbā. Ekaccaṃ tapassīṃ niraye nibbattaṃ passāmīti hi bhagavato eko sīhanādo. Apramaṃ sagge nibbattaṃ passāmīti eko. Akusaladhammappahāne ahameva seṭṭhoti eko. Kusaladhammasamādānēpi ahameva seṭṭhoti eko. Akusaladhammappahāne mayhameva sāvakaśaṅgho seṭṭhoti eko. Kusaladhammasamādānēpi mayhaṃyeva sāvakaśaṅgho seṭṭhoti eko. Sīlena mayhaṃ sadiso natthīti eko. Vīriyena mayhaṃ sadiso natthīti eko. Paññāya...pe...

vimuttiyā...pe... sīhanādaṃ nadanto parisamajjhe nisīditvā nadāmīti eko. Visārado hutvā nadāmīti eko. Pañhaṃ maṃ pucchantīti eko. Pañhaṃ puṭṭho vissajjemīti eko. Vissajjanena parassa cittaṃ ārādhemīti eko. Sutvā sotabbaṃ maññantīti eko. Sutvā me pasīdantīti eko. Pasannākāraṃ karontīti eko. Yaṃ paṭipattiṃ desemi, tathattāya paṭipajjantīti eko. Paṭipannā ca maṃ ārādhentīti eko. Iti purimānaṃ dasannaṃ ekekassa - “parisāsu ca nadatī”ti ādayo dasa dasa parivārā. Evaṃ te dasa purimānaṃ dasannaṃ parivāravasena sataṃ purimā ca dasāti dasādhikaṃ sīhanādasataṃ hoti. Ito aññasmiṃ pana sutte ettakā sīhanādā dullabhā, tenidaṃ suttaṃ mahāsīhanādanti vuccati. Iti bhagavā “sīhanādaṃ kho samaṇo gotamo nadati, tañca kho suññāgāre nadatī”ti evaṃ vādānu vādaṃ paṭisedhetvā idāni parisati naditapubbaṃ sīhanādaṃ dassento “ekamidāha”ntiādimāha.

Titthiyaparivāsakathāvaṇṇanā

404. Tattha tatra maṃ aññataro tapabrahmacārīti tatra rājagahe gijjhakūṭe pabbate viharantaṃ maṃ aññataro tapabrahmacārī nigrodho nāma paribbājako. Adhijeguccheti vīriyena pāpajigucchanādhikāre pañhaṃ pucchi. Idaṃ yaṃ taṃ bhagavā gijjhakūṭe mahāvihāre nisinno udumbarikāya deviyā uyyāne nisinnassa nigrodhassa ca paribbājakassa sandhānassa ca upāsakassa dibbāya sotadhātuyā kathāsallāpaṃ sutvā ākāsenāgantvā tesamā santike paññatte āsane nisīditvā nigrodhena adhijegucche puṭṭhapañhaṃ vissajjesi, taṃ sandhāya vuttaṃ. Paraṃ viya mattāyāti paramāya mattāya, atimahanteneva pamāṇenāti attho. Ko hi, bhanteti ṭhapetvā andhabālaṃ diṭṭhigatikaṃ añño paṇḍitajātiko “ko nāma bhagavato dhammaṃ sutvā na attamano assā”ti vadati. Labheyyāhanti idaṃ so - “ciraṃ vata me aniyāyānikapakkhe yojetvā attā kilamito, ‘sukkhanadītīre nhāyissāmī’ti samparivattentena viya thuse koṭṭentena viya na koci attho nipphādito. Handāhaṃ attānaṃ yoge yojessāmī”ti cintetvā āha. Atha bhagavā yo anena khandhake titthiyaparivāso paññatto, yo aññatitthiyapubbo sāmaṇerabhūmiyaṃ ṭhito - “ahaṃ bhante, itthannāmo aññatitthiyapubbo imasmiṃ dhammavinaye ākaṅkhāmi upasampadaṃ, svāhaṃ, bhante, saṃghaṃ cattāro māse parivāsaṃ yācāmī”tiādinā nayena samādiyitvā parivasati, taṃ sandhāya - “yo kho, kassapa, aññatitthiyapubbo”tiādimāha.

405. Tattha pabbajjanti vacanasiliṭṭhatāvaseneva vuttaṃ, aparivasitvāyeva hi pabbajjaṃ labhati. Upasampadatthikena pana nātikālena gāmapavesanādīni atṭha vattāni pūrentena parivasitabbaṃ. Āraddhacittāti atṭhavattapūraṇena tuṭṭhacittā, ayamettha saṅkhepattho. Vitthārato panesa titthiyaparivāso samantapāsādikāya vinayaṭṭhakathāyaṃ pabbajjakhandhakavaṇṇanāya vuttanayena veditabbo. Api ca metthāti api ca me ettha. Puggalavemattatā viditāti puggalanānattaṃ viditaṃ. “Ayaṃ puggalo parivāsārāho, ayaṃ na parivāsārāho”ti idaṃ mayhaṃ pākaṭanti dasseti. Tato kassapo cintesi - “aho acchariyaṃ buddhasāsaṃ, yattha evaṃ ghaṃsitvā koṭṭetvā yuttameva gaṇhanti, ayuttaṃ chaḍḍentī”ti, tato suṭṭhutamaṃ pabbajjāya sañjātussāho - “sace bhante”tiādimāha.

Atha kho bhagavā tassa tibbacchandataṃ viditvā - “na kassapo parivāsaṃ arahatī”ti aññataraṃ bhikkhuṃ āmantesi - “gaccha bhikkhu kassapaṃ nhāpetvā pabbājetvā ānehī”ti. So tathā katvā taṃ pabbājetvā bhagavato santikaṃ āgamāsi. Bhagavā taṃ gaṇamajjhe nisīdāpetvā upasampādesi. Tena vuttaṃ - “alattha kho acelo kassapo bhagavato santike pabbajjaṃ, alattha upasampada”nti. Acirūpasampannoti

upasampanno hutvā nacirameva. Vūpakaṭṭhoti vatthukāmakilesakāmehi kāyena ceva cittena ca vūpakaṭṭho. Appamattoti kammaṭṭhāne satim avijahanto. Ātāpī kāyikacetasaṅkhātena vīriyātāpena ātāpī. Pahitattoti kāye ca jīvite ca anapekkhatāya pesitacitto vissaṭṭhaattabhāvo. Yassatthāyāti yassa atthāya. Kulaputtāti ācārakulaputtā. Sammadevāti hetunāva kāraṇeneva. Tadanuttaranti taṃ anuttaraṃ. Brahmācariyapariyosānanti maggabrahmācariyassa pariyosānabhūtaṃ arahattaphalaṃ. Tassa hi atthāya kulaputtā pabbajanti. Diṭṭheva dhammeti imasmiṃyeva attabhāve. Sayam abhiññā sacchikatvāti attanāyeva paññāya paccakkhaṃ katvā, aparappaccayaṃ katvāti attho. Upasampajja vihāsīti pāpuṇitvā sampādetvā vihāsi, evaṃ viharanto ca khīṇā jāti...pe... abbhaññāsīti.

Evamassa paccavekkhaṇabhūmiṃ dassetvā arahattanikūṭṭena desanaṃ niṭṭhāpetuṃ “aññataro kho panāyasmā kassapo arahataṃ ahoṣī”ti vuttaṃ. Tattha aññataroti eko. Arahātanti arahantānaṃ, bhagavato sāvakānaṃ arahantānaṃ abbhantaro ahoṣīti ayamettha adhippāyo. Yaṃ yaṃ pana antarantarā na vuttaṃ, taṃ taṃ tattha tattha vuttattā pākaṭamevāti.

Iti sumaṅgalavilāsiniyā dīghanikāyaṭṭhakathāyaṃ

Mahāsīhanādasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

ΠΑΡΟΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια. 1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Σχόλια. 1. Σχόλια για το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής. 8. Σχόλια για τη μεγάλη ομιλία για τον βρυχηθμό του λέοντος έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org